

Notat

Sak 057/23 – 23/37803 – 1. tertialrapport 2023 – Kapitaltilskot Leiketun barnehage

Kva saka gjeld:

PBL har, på vegne av Leiketun barnehage, sendt klage på vedtak om drifts- og kapitaltilskot for 2023. Det vert klaga på kommunen si utmåling av kapitaltilskotet.

I klagen vert det vist til at barnehagen har gjennomført ei utbygging av to nye avdelingar i 2022, og at barnehagen er lova å få utmålt høgare sats for kapitaltilskot etter godkjenningsåret for den nye delen ut frå kor mange barn som oppheld seg der til dagleg.

I samband med utbygginga vart det i desember 2019 stilt spørsmål til kommunen om korleis kapitaltilskotet ville verte utmålt. Svaret frå kommunen var at kapitaltilskotet ville verte rekna ut forholdsmessig mellom gamal og ny del, slik praksis hadde vore i tidlegare Meland kommune.

Leiketun barnehage fekk vedtak om utmåling av sats for kapitaltilskot, datert 02.11.2022. Vedtaket vart ikkje klaga på. I brev datert 21.12.2022 tok PBL på vegne av Leiketun barnehage igjen opp spørsmålet knytt til utmåling av kapitaltilskot i høve nybygg. Alver kommune gav då svar i tråd med gjeldande praksis og regelverk.

Kravet til å få høgare kapitaltilskot er at barnehagen er ny, eller har hatt stor auke i godkjent areal og fått auka tal godkjente plassar.

I Utdanningsdirektoratet si regelverkstolking av 03.12.2020, som handsamar kravet til å få høgare kapitaltilskot, står det blant anna:

«Kravet til å få høgere kapitaltilskudd er enten at barnehagen er «ny» eller at den har hatt en stor økning i godkjent areal. Spørsmålet her er om en barnehage regnes som «ny» dersom barnehagen erstatter et leid bygg med et nybygg. Slik vi forstår bruken av ordet «ny» viser det til barnehagen som sådan. I Kunnskapsdepartementets merknader står det: Med «ny» barnehage menes barnehager som er nyoppførte eller barnehager som starter opp i

*lokaler der det før var drevet annen virksomhet enn barnehage.
Totalrenovering av eksisterende barnehager er ikke «ny» barnehage.
Utbygging av opprinnelig barnehagebygg som har ført til at barnehagen har
fått flere plasser enn før utbygging, skal få høyere kapitaltilskudd for de nye
plassene».*

Satsen på kapitaltilskotet er knytt til auke i tal barn, og ikkje til utviding av areal. Det er denne praksis Alver kommune legg til grunn i handsaminga av Leiketun barnehage.

Leiketun barnehage har sidan 2004 hatt ei godkjenning på 130 barn over 3 år. Etter utbygginga i 2022 fekk barnehagen ny godkjenning på 130 barn over 3 år. Auke av areal førte ikkje til auke i tal barn, og kapitaltilskotet er med dette grunnlag uforandra.

I e-post datert 04.12.2019 spør barnehagen om dei kan rekna med at søknad til Husbanken om førehandsgodkjenning av lån får positiv påteikning av kommunen, det vil seie at det er innafor tidlegare godkjenning på 130 store barn. Kommunen har stadfesta dette i e-post datert 21.01.2020. Ein kan ut frå dette leggje til grunn at det har vore ei felles forståing av at godkjenninga, og etter påbygging, gjeld for 130 barn over 3 år.

Leiketun barnehage er av den oppfatning at Alver kommune har gitt lovnad om høgare sats ved at kommunen i en e-post har vist til at tidlegare praksis i Meland kommune ville bli vidareført og lagt til grunn ved utmåling. Det er som nemnt korrekt at kommunen har vist til tidlegare praksis i Meland kommune, men denne praksisen var tilsvarande som dagens praksis i Alver kommune: Ein barnehage fekk rekna høgare kapitaltilskot dersom dei, etter utbygging, fekk ny godkjenning som viste auke i tal barn. Blåklokka barnehage, som ligg i tidlegare Meland kommune, vart godkjent for 118,5 barn over 3 år i 2008. Etter ei utbygging fekk denne barnehagen i 2013 ny godkjenning for 169 barn over 3 år. Ein auke på 50,5 store barn over 3 år. Blåklokka barnehage fekk kapitaltilskot etter høgare sats for det nye arealet basert på auken i barnetal.

Svaret i e-posten frå kommunen er noko uklar ved ordlyden *kapitaltilskotet ville verte rekna ut forholdsmessig mellom gamal og ny del*. Samstundes vart det ikkje presisert at det er auke i tal barn som gjer grunnlag for auke i kapitaltilskotet. Dette kan ha medført ein feil oppfatning. Men formuleringa visar uansett til kva ein generelt legg til grunn i vurderinga av slike saker, og det er i seg sjølv og etter ordlyden ikkje feile opplysningar som vart gjeve. Det er ikkje føreteke handsaming av den konkrete saka

og administrasjonen meiner at det heller ikkje på annan måte er gjeve ein konklusjon eller uttale som er grunnlag for at det er gjeve bindande lovnad om auka kapitaltilskot.

Klagen er sendt til Statsforvaltaren i Vestland til vurdering. Etter formannskapsmøtet 08. Juni 2023 tok kommunen kontakt med Statsforvaltar, og tilbakemeldinga var at kommunen kan vente svar på klagen i september 2023.

I samband med 1. tertialrapport fatta formannskapet i Alver kommune følgjande vedtak 08.06.23:

FO- 057/23 innstilling:

1. Kommunestyret tek økonomirapport pr. 1 tertial 2023 til orientering.
 2. Driftstilskot til kyrkjeleg fellesråd vert auka med 1 605 000 kr per 1. tertial.
 3. Det vert føreteke budsjettjusteringar knytt til drift, sentrale poster og disposisjonsfond for 2023 slik det går fram av "status drift for kommune (1A)" og "status drift for tenesteområdene (1B)". Kommunestyret vedtek bevilgningskjema og endringar slik det framgår av skjema § 5-4, § 5-6 og § 5-5 i 1. tertialrapport.
 4. Kommunedirektøren får fullmakt til å justere inntekter og utgifter knytt til busetting av flyktningar løpande gjennom 2023. Ein føresetnad for å justere driftspostar knytt til busetting av flyktningar frå Ukraina er at det er ført på eige objekt, og at utgifter og inntekter er i balanse.
 5. Det vert føretatt budsjettjusteringar knytt til investering for 2023 slik det går fram av "status Investering og finansiering (2A)" og "Status Investeringar (2B)".
I sum vert investeringsutgiftene redusert med 44,9 mill. kr frå 447 mill. kr til 402 mill. kr
Endring i finansiering:
 1. Bruk av lånemidlar vert redusert med 46,2 mill. kr.
 2. Kompensasjon for meirverdiavgift vert auka med 0,5 mill. kr.
 3. Bruk av disposisjons-fond/overføring frå drift vert auka med 0,8 mill. kr.
 6. Finansrapport vert tatt til orientering.
- Det gis kapitaltilskot til Leiketun barnehage i tråd med munnleg og skriftleg avtale for den nye delen av barnehagen. Sats for kapitaltilskot skal setjast ut frå den nye delen sitt godkjenningsår og denne satsen gjeld for 1/3 av barnehagen sitt godkjende areal»
 - Skulen blir styrka med 8,5 mill. som kommunedirektør legg opp til. Vi forutset at denne styrkinga går til skule og ikkje til administrasjon/stab oppvekst.
I tillegg vil vi styrke skulen med 2 mill til tidleg innsats i skuleåret 2023/24.

Til vurdering

Det er behov for å utarbeide oversyn over korleis eit vedtak om auka kapitaltilskot til Leiketun barnehage skal følgjast opp, dersom dette blir vedtatt i kommunestyret.

Område som bør greiast ut er som følgjer:

Likebehandling av barnehagane i kommunen

Det må undersøkjast om eit ekstra tilskot til Leiketun barnehage vil kunne få konsekvens for tilskot til dei andre barnehagane i kommunen, jamfør prinsipp om likebehandling i lov om barnehage og generelt for den kommunale forvaltning. Vi veit ikkje pr. d.d. om det vil føre til at alle barnehagane må få ekstra tilskot, eller om

tilskot er knytt til eventuell utbygging og då på kva måte. Dette må eventuelt avklarast med Statsforvaltaren i ettertid.

Det kan i tillegg vere fleire ukjende faktorar knytt til krav om likebehandling.

Økonomisk konsekvens

Administrasjonen har berekna kva eit ekstra tilskot til Leiketun barnehage i samsvar med innhaldet i innstillinga frå formannskapet vil utgjere, samt kva eit ekstra tilskot ut frå modell for tildeling som elles blir nytta av kommunen.

Berekning av kapitaltilskot basert på tal born (slik praksis er i Alver), når ei utbygging fører til auka tal born:

	2022			2023		
	Barn	Sats	Tilskot	Barn	Sats	Tilskot
Framlegg FS:						
Ordinære plasser	51,16	9 400	480 904	49,51	11 800	584 218
Plasser nybygg	36	20 900	752 400	36	29 200	1 051 200
Sum kapitaltilskot			1 233 304			1 635 418
Utbetalt kapitaltilskot	87,16	9 400	819 304	85,51	11 800	1 009 018
Auke kapitaltilskot			414 000			626 400

Det er opplyst av Leiketun at det er 36 born i den delen av barnehagen som er nybygd, og det er denne føresetnaden som er lagt inn i berekninga.

Berekning av kapitaltilskot basert på innstillinga frå formannskapet:

	2022			2023		
	Barn	Sats	Tilskot	Barn	Sats	Tilskot
Framlegg FS:						
Ordinære plasser	2/3	9 400		2/3	11 800	
Plasser nybygg	1/3	20 900		1/3	29 200	
Sum kapitaltilskot	87,16	13 233	1 153 417	85,51	17 600	1 504 976
Utbetalt kapitaltilskot	87,16	9 400	819 304	85,51	11 800	1 009 018
Auke kapitaltilskot			334 113			495 958

Kapitaltilskotet er basert på godkjenningsår og tilskot for plassar i nybygget vil gradvis bli lågare, før vi i 2032 har same sats for alle plassane.

Oversyn over sats for kapitaltilskot, jfr. § 6 i forskrift om tildeling av tilskot til private barnehagar:

§ 6. Kapitaltilskudd til ordinære private barnehager

Kommunen skal gi kapitaltilskudd til private ordinære barnehager per heltidsplass på 11 800 kroner.

Hvis den private ordinære barnehagen er ny eller har en stor økning i godkjent areal, skal kommunen gi barnehagen kapitaltilskudd per heltidsplass for dette arealet ut fra barnehagens godkjenningsår etter følgende tabell:

Godkjenningsår	Kroner per heltidsplass
2015–2017	22 900
2018–2020	26 000
2021–2023	29 200

0 Endret ved forskrifter [9 des 2016 nr. 1478](#) (i kraft 1 jan 2017), [24 nov 2017 nr. 1830](#) (i kraft 1 jan 2018), [30 nov 2018 nr. 1789](#) (i kraft 1 jan 2019), [18 okt 2019 nr. 1384](#) (i kraft 1 jan 2020), [23 okt 2020 nr. 2126](#) (i kraft 1 jan 2021), [18 des 2020 nr. 2859](#) (i kraft 1 jan 2021), [25 juni 2021 nr. 2197](#), [27 okt 2021 nr. 3088](#) (i kraft 1 jan 2022), [5 okt 2022 nr. 1716](#) (i kraft 1 jan 2023).

Handsaming av klagen hjå Statsforvaltaren

Dersom kommunestyret i Alver kommune vedtar å gje Leiketun barnehage kapitaltilskot i samsvar med krav som er sett fram i klagen som er til vurdering hjå Statsforvaltaren i Vestland, vil dette normalt føre til at grunnlag for klagen fell bort. Formelt sett er dette ei omgjerding etter klage. Statsforvaltaren i Vestland vil då ikkje handsame klagen og vi vil ikkje få ei prinsipiell avklaring om kva som er rett tolking av reglane generelt, og sett opp mot denne saka spesielt. Kva som då er grunnlaget for auka kapitaltilskot vil med dette kunne vere usikkert.

Kommunedirektøren rår til

Administrasjonen i Alver kommune rår til at kommunestyret utset å fatte vedtak i denne saka til kommunen har motteke svar på klagen frå Statsforvaltaren. Med det får kommunen høve til å få vurdert det prinsipielle i saka opp mot likebehandling av barnehagane, før vedtak blir fatta.

Kommunen kan vente svar på klagen i september, og vil kunne handsame ei eventuell ekstra tildeling til Leiketun barnehage i samband med 2. tertialrapport i 2023, eventuelt som eiga sak der omsyna som må vurderast er greidd ut.